Nom i cognoms: _____ Data: _____ 4t de primària · ▲

El riu que va canviar de color (solucions)

LLEGEIX EL TEXT

Al poble de la Clara hi ha un riu. Es diu la Riera Blava. Abans, l'aigua era molt clara. S'hi veien els peixos i les pedres. Els avis hi pescaven els diumenges.

Un estiu, l'aigua es va tornar marró. Feia mala olor. A la riba hi havia ampolles i bosses de plàstic. Els peixos ja no hi eren.

La Clara ho va explicar a classe. La mestra va proposar investigar què passava. Els alumnes van fer fotografies. També van parlar amb els veïns.

Van descobrir dues coses. Una fàbrica tirava aigua bruta al riu. A més, la gent hi llençava escombraries.

Els alumnes i les famílies van netejar el riu. Van omplir quaranta sacs! També van escriure una carta a l'Ajuntament.

Al cap d'uns mesos, l'aigua tornava a ser neta. La Clara va veure un peix. Cuidar la natura és feina de tots.

ARA RESPON

1. **Com era l'aigua del riu abans?**

   ◯ Molt clara

   ◯ Marró

   Solució: Molt clara.

2. **Els alumnes van omplir quaranta sacs d'escombraries.**

   V F

   Solució: Vertader.

3. **Qui embrutava el riu? Mira el paràgraf 4.**

- ◯ Una fàbrica i la gent que hi llençava escombraries
- ◯ Els peixos i els avis

Solució: Una fàbrica i la gent que hi llençava escombraries.

4. **Què vol dir «riba»?**

- ◯ La vora del riu
- ◯ El fons del riu

Solució: La vora del riu.

5. **Per què no hi havia peixos? (Pista: mira el paràgraf 2.)**

- ◯ Perquè l'aigua estava bruta
- ◯ Perquè feia fred

Solució: Perquè l'aigua estava bruta.

6. **Què pots fer tu per cuidar la natura? Escriu una idea.**

_____

_____

Solució: Resposta oberta.

COM HO HE FET?

☐ He trobat què va passar i com es va solucionar.

Nom i cognoms: _____ Data: _____ 4t de primària · ●

El riu que va canviar de color (solucions)

ABANS DE COMENÇAR

- Hi ha cap riu o font a prop de casa teva?
- Què pot fer que l'aigua d'un riu s'embruti?

LLEGEIX EL TEXT

Al poble de la Clara hi passa un riu petit que es diu la Riera Blava. Durant molts anys, l'aigua era molt clara. S'hi veien els peixos i les pedres del fons. Els infants hi anaven a buscar capgrossos. Els avis hi pescaven els diumenges. A l'estiu, les famílies hi berenaven a l'ombra dels pollancres.

Un estiu, però, la Clara va notar que l'aigua s'havia tornat marró. A més, feia mala olor. A la riba hi havia ampolles, bosses i fins i tot una roda de bicicleta. Els peixos havien desaparegut i ja no se sentien les granotes al vespre.

L'endemà, la Clara ho va explicar a classe. La mestra va proposar un projecte: investigar què havia passat. Durant dues setmanes, els alumnes van fer fotografies i van parlar amb els veïns. També van anar riu amunt amb la mestra per veure d'on venia la brutícia.

Així van descobrir dues coses. D'una banda, una fàbrica abocava aigua bruta al riu. De l'altra, molta gent hi llençava escombraries quan passejava. Els alumnes van fer un mural amb les fotografies. El van penjar al vestíbul de l'escola.

Després, la classe va organitzar una jornada de neteja amb les famílies. En un sol matí van omplir quaranta sacs d'escombraries. També van escriure una carta a l'Ajuntament per demanar que controlés la fàbrica.

Al cap d'uns mesos, l'aigua tornava a ser transparent. Un dia, la Clara va veure un peix nedant entre les pedres. Llavors va entendre que cuidar la natura és una feina de tots. I que els canvis petits també compten.

PARAULES NOVES

capgròs: Cria de la granota, abans de tenir potes.

abocar: Fer caure un líquid en un lloc.

ARA RESPON

1. **Com era l'aigua de la Riera Blava abans?**

   ◯ Marró i bruta

   ◯ Molt clara, s'hi veien els peixos

   ◯ Molt freda

   Solució: Molt clara: s'hi veien els peixos i les pedres del fons.

2. **Els alumnes van omplir quaranta sacs d'escombraries en un matí.**

   V F

   Solució: Vertader.

3. **Quines dues causes van embrutar el riu? Mira el paràgraf 4.**

   Solució: La fàbrica que abocava aigua bruta i la gent que hi llençava escombraries.

4. **Què vol dir «riu amunt» al paràgraf 3?**

   Solució: Cap a on neix el riu, en sentit contrari al corrent de l'aigua.

5. **Per què creus que els peixos havien desaparegut? Fixa't en el paràgraf 2.**

   Solució: Perquè l'aigua estava bruta i contaminada i no hi podien viure.

6. **La Clara diu que «els canvis petits també compten». Hi estàs d'acord? Explica-ho amb un exemple.**

Solució: Resposta oberta amb un exemple coherent.

COM HO HE FET?

- [ ] He trobat les causes i les solucions del problema.
- [ ] He justificat la meva opinió.

Nom i cognoms: _____ Data: _____ 4t de primària · ■

El riu que va canviar de color (solucions)

ABANS DE COMENÇAR

- Què pot fer que l'aigua d'un riu s'embruti?

LLEGEIX EL TEXT

Al poble de la Clara hi passa la Riera Blava, un riu petit que neix a la muntanya. Uns quilòmetres més avall, desemboca en un riu més gran. Durant generacions, l'aigua havia estat tan transparent que s'hi distingien els peixos i les pedres del fons. Fins i tot s'hi veien els capgrossos que s'amagaven entre els joncs.

Un estiu, però, la Clara va notar que l'aigua havia agafat un color marronós i desprenia una olor desagradable. A la riba s'acumulaven ampolles, bosses i embolcalls. Els peixos havien desaparegut i, al vespre, ja no se sentien les granotes. Ningú no sabia ben bé què havia passat.

La Clara ho va plantejar a classe i la mestra va proposar convertir-ho en un projecte d'investigació. Els alumnes es van repartir la feina. Uns van fer fotografies, altres van entrevistar els veïns i un tercer grup va analitzar mostres d'aigua amb l'ajuda d'un pare biòleg. Així van descobrir que, riu amunt, una fàbrica abocava aigua residual sense depurar. També van comprovar que molta gent hi llençava deixalles quan hi passejava.

Amb les conclusions, la classe va organitzar una jornada de neteja amb les famílies. En un sol matí van recollir quaranta sacs de residus. També van redactar una carta a l'Ajuntament, acompanyada de dades i fotografies, per demanar que s'inspeccionés la fàbrica.

Mesos després, la fàbrica havia instal·lat una depuradora i l'aigua tornava a ser transparent. Un matí, la Clara va veure un peix nedant entre les pedres. Llavors va comprendre una cosa important: la investigació, les dades i la col·laboració poden canviar les coses.

PARAULES NOVES

desembocar: Arribar un riu al mar o a un altre riu.

residual: Que ja s'ha fet servir i està brut.

ARA RESPON

1. **Com era l'aigua de la Riera Blava abans del problema?**

   ◯ Transparent, s'hi veien peixos i capgrossos

   ◯ Clara, però sense cap peix

   ◯ Marronosa però sense olor

   Solució: Tan transparent que s'hi distingien els peixos, les pedres i els capgrossos.

2. **La carta a l'Ajuntament anava acompanyada de dades i fotografies.**

   V F

   Solució: Vertader.

3. **Quines dues causes de la contaminació van descobrir els alumnes?**

   Solució: Una fàbrica abocava aigua residual sense depurar i molta gent hi llençava deixalles.

4. **Què és una depuradora? Dedueix-ho pel context del paràgraf 5.**

   Solució: Una instal·lació que neteja l'aigua bruta abans de tornar-la al riu.

5. **Quina relació hi ha entre la depuradora i el retorn dels peixos?**

   Solució: La fàbrica va deixar d'abocar aigua bruta; amb l'aigua neta, els peixos hi podien tornar a viure.

6. **Què va ser més important per salvar el riu, la neteja o la carta? Justifica-ho amb el text.**

Solució: Resposta oberta justificada.

COM HO HE FET?

- [ ] He relacionat causes i conseqüències.
- [ ] He argumentat la meva opinió.